Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СССР ЗНАК ПОЧЕТА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 7 ДЕКАБРЬ 1985 ШУ. ★ № 147 (7182). ★ Мах 3 кеп.

Йоккха балха опыт карезаеш механизатор ца Хидриев Хьажбикар. Дукха ха я Назрановски района «Знаменский» совхозе до хьаннаг къахьегамах. Цуьнан дIадайтад балха норма дикка тIехкочачаш да еш. Даьхенна бомкка мах баьв цуьн къахьегама. Хьажбикара иншаг Къахьегама ЦIечоь Байрахьн орцех. Дика болхло хилларг хьежжа совхозе коллективе сий а ду Хидриева. Хинна уьх деношка зийа лаьрхIа доле лаьтта оахаш вовл механизатор.

СУРТА ТIА: Хидриев Хьажбикар.

З. БАТЧАЕВА сур.

КПСС XXVII съезда—хьинареча къахьегама 27 декада!

Лаьрхiар кхоачашду

Горячеводски бруус тохара балхий управленае коллективе уьх шера цхьаьнгIа бетта план хаьал кхо ди хьадда кхоачашбаьв. Паччахьалхен планагIа лаьрхIачул совгIа техад бIаьш метраш бруус.

Къахьегама оьсарле лаьнгъара зеддиш иш процент совгIеп хIара станоцца бетта бруус тохара коммерчески сухалле заданиг 13 процента тIехкхоачашбаьв. Бруус тохарца дIабоа мах лоьхбарах, химически реагенташ, электроэнерги, кхьвлоа материалаш кхоарах планагIа лаьрхIачул совгIа 428 эзар сом пайда баьв паччахьалхенна.

Пятилетка заданиг тIехкхоачашьхьа Спельев Геннадий, Дудик Владимир, Медаев Суттан, кхьбараш мерте латтача буровой коллективе.

* * *

Шоаш уьх шера тIаьйда социалистически декхарашца тIехкхоачашдеш хьабоагIа уьх шера Карабулакхи нерудник гIишлон материалий завода болхлой. Ер шу доладечуьнг денз планал совгIа маьхала хьинкий цар 29 эзар сом мах бола тайп-тайпара продукци. Иштта тIехкхоачашьхьа товаркни нормативо - цIенеш продукци арахецара заданеш а. Продукцега дIабоа мах лоьхбарх кхоьдаьр 64 эзар сом.

Яьхь хьалха латташ хилларг белгалъаьлъ я Костоев Ибрахьим Гамзуриев Руслани мерте латтача цеций коллективашц.

Деша дай бац

КПСС XXVII съезда сайна доккий декхарашца тIаьйладар Грозненски трамвайно - троллейбусни управленае коллективе. Иштта говрIаьш из царех? Цо кхьметтел ладаг а кхоачашьхьа. Масала, ваьсаьжарш дIа-хьа бигара цхьаьнгIа бетта план 94.8 процент, мара кхоачашьхьа транспортировкаца. Трамвайни троллейбусани рейсагIа аралъна лелара заданиг а 95,5 процент мара кхоачашьхьа. Трамвайни балха аралъара коэффициент йоагIачул йиъ процент кIезигIа я. Кхы я эсалагIа ба троллейбусан балха аралъара. ъоькъам.

Шера шиъ дийнахьа кхоьнга электроэнергие четагIа бокк ба дош даннадер управленае болхлоцца. Из кхоачаш ца дац дисе я. Иштта мара лоьрхьиг из электроэнерги кхоьга цхьаьнгIа бетта заданех а.

* * *

Шу чанхдала кхоьнгIеш ха я. Цхьабаьхьа, ше цхьаьнгIалагIча пятилетка тIеххьарча шера тIаьнгIца декхарашца тIехкхоачашца ца дац я «Чечинтавтотранс» территориагIан объединение коллективе. Ер шу доладечуьнг денз даьнг доагIачул кIезигIагIа цо дIа-хьа дикьал зоьраш токнаш хьалха боьлхма мохьхьаш итташ зоьраш тотташ да.

Объединенена чуйоагIачу автотранспортни предприятеш ца кхоьр хьаннаьхьа тIехкхоьсача предприятеех я Мусаев Исса Бикаевич мерте латтача автономонна-1436. Оьшаьх Тамерлан Алаудиновича кулгалдеча ГПАП-1 коллективашц. Иштта тIехьаьосаш я Мерзагиров Осман Заннев. Яьхьки мерте латтача Малгобекски Наурски автотранспортни предприятей коллективашц.

Грозненски локомотивна депо эгIара дикагIа лоьрхIача машиниьстех цIа ва Бекрезгов Владимир Петрович. Машиниста гIоьча курсашца чекх а яьлла, 1966 шера машиниьстца тIа кхьаьхьа ре-лавелар из. ХIаьта хIанз ийс шу дузаш латт ца машинист волаш болх бу. Шиъ декъагIа балха тIа цхьаьнга тайна хьовзаш ца хилийташ поезд дIа-хьа кхувлаш ва Владимир Петрович. Дено машиниста ца ю ньрачча социалистически ньа даьнг хьалха латташ хьаьоагIарех ца из. ЦхьаьнгалагIча пятилетка заданиг кхоачанагIарех рапорт дехкал цо уьх шера апрель беття. Цу хьаьа даьнг ше тIаьнгIца ноьмлаьца паччахьалхеен планаш совгIа по дIа-хьа дикьа хьалха боьлхма мохьхьаш итташ зоьраш тотташ да.

Ше коммунист хилларг тарра хьинареча даьнг лоьаш Владимир Петровича юкъара ца. Массехьаьа хеннан из цетоьмн партийни организацие секретареллиг. TIа-ца болх тоа я беш, хьалхашца латта декхарашца кхоачашдеш ца сарнагIаьхьа коммунисташ. Хьаьаьнга тIехьоьмаш а лоьгIаьбеш, балха тIа нийсъуш дола кхоачанбоьаьдраш дIаьлоьхийт. ХIанз уьх сильете ешо эгIара дикагIа лоьрхIаш йоьла цех я Владимир Петрович къахьегаш яр. Уьхьаьа уьх тIехьарча шерашца цхьа шоттаг нийсъеначуьнг боьлхоьш къахьегашца производственни дисциплина толлаьл е корта бохабу макар мехна балха реза.

Хьаьнала кхы а хьегаш, Владимир Петровича даьхьа-ча телаьий лаьхьа мах бевб Даьхено. Цунна еннай «Знак Почета» яьхь орден, массехьаьа еннай «Социалистически лаьхь котвазинар» яьхь сийлен Знак, дукха хьаьдела совгIаташ.

СУРТА ТIА: машинист В Бараева.

С. АЛИХАНОВА сур.

ХЬАЛХАЛАТТАЧА КОЛЛЕКТИВЕ

ЦхьаьнгалагIча пичлеллеш ялагIа лоьхха доагIаьраш 50,6 эзар тонн йолаш паччахьалхенна 32,5 эзар тонн баьхьдаьраш дехкий Ачхой-Мартановски района «Урожайний» совхозе кхьхьегамах.

Йоькъал латташ а массехьаьа ца тохаш а баьхьдаьрашца йоккха зе деш пергий ялдалле а из толам баьхьа IаштIехьбаьнна цар. Этгара хьалха белгалдакха доагIа латташ лелдара культура лаьхьа йолаш балхаш чанхдохаш хилларах из ньтуьв бахьхьалгIа.

Механизаторашца новъостал а даьш колчечнийна хьисале кхьхьегаш болча цхьаьнга бригадерча болхлоцца тIехьа ца дийнайташ шоай ханнаьлъ — IаштIеннай бобдаьраш. Агротехнически боьгIонаш дIа ма дехкара уьх балхаш чанхдахийтад агронома Садулаева Валентинах. ХIаьта кхьхьегаш боькха теркам тIаьдахийтаб дIадуьш доа тий рассадеи дикка хилийтара. Лоацца аьлча, шоай декхар кхета а даьш бисса лаьттан дай шоаш болча хьаьхьоьхаш къахьийтад болхо оьш. Царна кулгалдеш ба юкъерен лаьхкерен образованн а йолаш йоккха балха опыт йолла спецналисташ КПСС обкома членаьлара кандидат Хурсанова Совдат, Даьдаев Мазьмад, Джамбеков Мазин, Садулаев Зелимхан, кхьбараш.

Совхозе бобдаьраш кхеду кхаш хиш дехкий да. Баьйсана дукхагIа а детташ ДДА-100 М, ДДН-70 ялача 10 агрегаттаьца доагIаьна хьалсайле хаддаьза хий дийнаг дегIадоагIаьча бобдаьраш та механизаторашца Мазьмадаев Аюпо, Сослиибекоов Iадагаирнаца, Хайдаров Шехаде, Абдурахманов Сайпудиева, кхьбараш.

Иштта нийсъуш халонашца дуьхьала отташ шерашца къахьийтад барти цIоьаIен йолча совхозна коллективо питилетна планиш толаме кхоачашьхьа. ХIаьта цунна йоккха новкъостал даьд подряди хьасане бобдаьр къахьегаш кулгалдоцца, партийнийн профсоюзнин организацие IаштIехьбаьккхарах. Цо хоьлуш чIоагIийй цар продукцестаьнгаш къаьлсагаьч дисциплина, лаьхбаьй планиш тIаьйца социалистически декхарашца кхоачашдара бобда бегIтиъкам.

ШийтталагIча пятилетка хьалхарча шера интенсивни технологи юкъе а йоаьлеш дукхах дуьсалгIа бобдаьраш, ялаг, доаьхара культуранг хьалхеле лерIаш ба совхозна бобдаьр. Уьх гурахьа агротехнически дикагIа ца дерзийр дехкар дIа машина Iалашийча, битум боаьдаш хуьл. TIаькка хьаьелл пайда а боаьшш машина доагIаьраш доккха зе ма хуьлий. Иштта бульдозераш, экскаваторашца тоьхII яц.

Iарамерча участке иеенгIагIа ийс цхьа бульдозер хьала ешар болх беш. Баьхьа, цаьга хIама уьх сайлаьле цIаьнгIа ешар яц.

Асфальт хьаьелл йоьа узел а геттара кхьма и. цудухьа наст-часта из йоьаш болх кхьагIбуьла.

М. БАРАХОЕВ.

Тешшаме лард еллай

Агротехнически боьгIонаш дIа ма дехкара чанхдахаш оьхх гуьвен балхаш. 2232 гектара тIа дийнийнай тайп-тайпара культуранц. ДукхагIар кхьхьагIча классах а долаш дикена концицех да цар фу.

ХIара гектара 400 килограмм кхоачийташ йоаьча комбинированна удобренеш яхкий е цхьан гектара 40 килограмм азотан 130 килограмм фосфори калийтайй.

Уьх шера Тийрхал дехьарча хиш дехкаш доанача 100 гектар кулача хьаьй тIа оьхх хьалхедельар «Олесская-51» ялача сортах доь. Из. Кеза кулача кхий тIа довлаьхьа хьалхедельар «Безостая-51» хлар. «Олесская-51» чуйийцар хIара гектара хIара 29 центнер а йоаьхкад. ХIаьта вовхазхьхьара яккхийнар 12 центнер мара. Цудухьа уьх гурахьа IаьдийнIча кIиг 75 процент хулаш цар «Олесская-51» ялача сортах да. ХIаьта «Безостая-1» хдар IаьдийнIаьа хиш дехкача хьаькка.

Гуьрен баллаш шоай ханнаьхьи дикен чанхдаьх ньтуьв баьлар механизаторашца оьсарле къахьегарчоьа хьалаш колхозе правленеи, партийнин профсоюзнин организацие — еаштIехьлаьхарах.ديناгIа болх беча механизаторанта ахчан беремеш тIе цар, цоргь юкъе эгIара кIиъарегIа къахьегарий сийна байранкхин тIрагIа тIхийтар, хIара маз бала ца бесаш боьлхоьшта бIаьйна ялача хулийтар.

ХIаьта механизаторий балхата хьовзаш лаьрхIа комиссия яр. Цунна юкъе баьр колхозна правленеи, партийнна, профюма, мехотрядий вожаьлаш. Цар а колхозан агрономически службас а теркам тIаьдахийтабар кхиш кийчаьрнан культуранц дIаьрзи юкъе юкъ да йоллийташ балхаш чанхдарах. Механизаторий кIиъ дIаьхьаьрديناгIа ца 10 агрегатаца уьх балхаш чанхдаьх.

Лаьтташ кийчеча эгIара хьинареча къахьийтар Андрюшкин Виктора, Исаев Романа, Лукьянцев Василе, Сокин Сергея, культуранц пIеннаьа — Андрюшкин Владимира. Томазин Николая, Язбулаев Шорас, Даьдаев Моисара, Котов Василе, кхьбараш.

ДIаьхо бодача кана йлат лаьаьрехи зене йоаьча садовлаьча хIаьнеен лорнадара, минеральин удобренеш подкормка кхи теркам тIаьдохийтарга оьха.

Агропромышленнин комплекс дегIайоьалаьрехи Кхьчан программа кхоачийтарехи дуьнцача моттиг Керттерчоь достаьний проекта тIа аьнна: «Лерриг IаьдийнIаьла йлат доаьнгIаьта — мехка продовольственни а фуражнин а фондаш хьаьрге лард яIашагIйоллинна... БессагIа пайда зеи йлат кхеделча районний тарочех. Цу тIа ер дечьаьш тIатехача баьхьаьха хIт сова: «уьх гIулаьхьи чанхдаьх декхарийне боьчча бодаьний кулгалной а керттерчоь юкъерчоь специалистий а бехкоьнаьм лаьхьбе».

А. ЖУЧИН,
Шелковской района «Черменский» колхозе вожаьлIаьоьа агроном.

Техника кийча хилийта!

ХИЛА ДЕЗАЧОА ГАЬНА ДА ГIУЛАКХ

Малгобекски района «Алкинчуртский» совхозе гурахьа кхаьнарг балхаш дIа йолаш йоьла техника тоьаьра мастерски кийчьаьнг. ХIаьта йолаш ер я тIгаьа пхиъ шу дьаьца яь, кешен тогтеч я. Цул совгIа, цигг ец слесарни, токарни, аккумуляторни цехаш, техника тоьаьра ешо оборудованн.

Боьлаьнга я 105 трактор, 28 комбайн, 102 автомашина, кхьйоьла техника. Царех тоье еезаш я 52 трактор, 25 автомашина, комбайнаьца тIеьдьаьсеа инвентарь.

ХIанз тоьеш я 19 трактори тIеьдьаьсеа техникен. Кхо трактор тоьаьн яьнна, корхI тоьеш лаьтт мастерсие, йиъ тоьо «Сельхозтехника» отделенен, йиъ — бригадашца. ХIаьта еррига тIехьтоьсеа техника бригадашца тоьеш я.

Ер шу чанхдаьлаьхьа уьх тракторашца тоьаьн яьа лерхI, тIехьтоьсеа инвентарь — 23 февраль хьагIаьотташ.

Районе этгара бомкхагIбоьа боьхьаьм бе из. Цун сахьан долеш комсаш тIаьолен лаьтта 10 эзар гектар гаррта да, бомкн хьаьйаьл боьхам ба.

Совхозе я йлх тракторнI кхаьн лелаьду бригада. Цар лелаьо хотгаьоьхьана еррига техника тоьеррийла механизаторий зеноьш. Масала, ший болх дика вIаштIехьбаьккхаьб Йоккхаьа Ачалкерча бригада эзельевойс Чапанов Iаьлис. Цо ше а, механизатораша ЧапановгIар Мунен Абоси тIехьтоьсеа дукхагIйолл инвентарь тоьаьр яьккий. Керда шу хьатIаьхачелхьа из еррига тоьаьн яккин лерIаш а ба.

Шолгаьча отделене а техника тоьеш дика болх бу Йоккха опыт йолча механизатора Ваделов Къуьйбаьта кулгалг а деш.

КхоалгIча отделене а иштта дика вIаштIехьдаьккхаьд тIехьатоьсеа техника тоьаьра тIулаьх эзельевойс Хаьхоев Идриса. Из а цунцара слесарь Хутаев Салман а ма хулла дикагIа тоьае гIерт ремонт е еза йолл техника.

ХIаьта йиъгIаьча, комсаш лелаьеча отделене, оьсреаьнтвелаьнкара дIаьккхаьча еррига тIехьатоьсеа инвентарь тоьаьр баьнкаьб.

Мастерсие техника тоьеча хьаьсеча дика къаьлет моториста Хаьхоев Мухьмадеп токара Хаьхоев Абоси. Цу иассаьхьа а этгара хьаьарча дийнье тоьаьр йолл культинторанц, сеилкаш, маньшн, нохарнаш.

Кхаьнкара балхаш ду техника тоьерий сайна во дац автомобилаш тоьерий хьаьл. Гараж я, кхоаллелаьнн бокхашн болаш. ЛаьрхIа ремонтни цехаш я. Тоьае еезарех бархI машина хIанз тоьеш я. Мастерсие тоьо дукха чоьлаьнг йоьаье агрегатаьш оттаьлаьш, хIаьта чоьлаьне ярвш — «Сельхозтехника» отделене.

Ю. ШТИЛЬ

КПСС XXVII съезда наказадолхаш

Ювцаш я КПСС Программа кердача редакце, КПСС Устава де могадеча хувцамнй, Керттерча лостамий проекташ

БЕХКТОКХАН АЙБЕ

Чіоагіа лоархіаме да Іилман - техническа прогресс сихьелгь, производствена интенсификаци елгеи цун эффективность лакхьелгеи парте советски экономика дегіайолаяра керттера лостам лархіар.

Массехи шера дяха болх беш хьаІоагіа тха завод. Хіаьта тха 15-гіча цехо арахецаш дола иэопрогни - бешт начкахьгиен диката Экан йолаш да. Тко долча дукха да дика кхьаьгарчь дезача сонгіатацца белгалбаьхараш. Тхоьа хур ду дукха продукци дикагіа хилиттара, рационализаторий болх тоабара, цар тела предложенеш производства кокьенхьарца.

Бакьда, такан лоархіаметіа да керда денхаращ уьттадар а уж кхеначшар а, саготагіа йола проблемаш кхоьсташ. Хіаьта уж заводе шурта я. Біарча шу да тха цех йоаттіаеча тайнара бийдацца Іалаш да ю. Из балхьг долаш «фенол-ацетон» ара на лецаш соцаде дийзад тха хіаьна.

Цудухьа соца бакьаьца хет Керттерча лостамий проекта 5-гіча разделе: **«Боаттіаеча боарамагіа, потребителаш бийдалца Іалашбара хьалхара поставщикий бехкоткхаш айбе»** эхи ца лашаш тіатехача. Снабженчески дисциплинча лерраг1а делайой химиний таро хуртьа кьаьгатама оьсарде лікхьа а моэхи мел эцнча продукце да дикагіа Іалашбе а.

В. ТИМОЩЕНКО.
СССР ЙО шу дизара цІеарІіа Грозненски химически завода № 15 йолча цеха воинаГІвола аьнаратчин.

Шийтіалаг1ча пятилетка мерттера денхар Іилма-технически прогресс сихьарг, производствене техническеи кхы тіа а кийчьарг цунна реконструкции арел, хьалха производственеи потенциалаш интенсивне пайда эцарг, управленеи система артаяьлча товара лардо тіа оьсонаеннг ларіа. Іоаьларра текнаеи эффективность лакхьарца а ц1у лардо тіа советски хьалха хьал-лардо дІаьсо йойаеча вІашІтІехьаьлгаьчарг а лагт.

Промышленеи продукци 21 — 24 процент, ц1у лаььгг а кріепоедство средствеи («А» группа) 20 — 23 процентеи потреблене предметаш («Б» группа) 22 — 25 процентеи дукхагіа оракеца.

(1986 — 1990 шерашка а 2000 шерата кхеччелла Йолча юкъа а СССР экономический социальнии дегІайолаяра Керттерча постаеаш тіара).

КПСС XXVII съезда наказадолхаш

Малав парте хьаэцар?

Коммунист хилар доннха сий да, хіаьта из хіаранеш чунна ахочачардолаш а лиц. Парти — из хьалхаларта денале отряд, хіаьта моллаг1а кьаьгаьгамо на дика хьаьжаш, логіиеца сан ца ваьнаш цун член хила яиш яц, нагахьа санна пийна тіаларте бехкоткхаш бовзаш а бІаьха санна общественни вахара а денаьа иийсъ лувацш ца хуьле.

Цудухьа КПСС Устава де могадеча хувцамий проекто хьаІоагіа шоай мугІаран шердара хьаьжьаьха партийни организацешнара, коммунистаннара хьадехарш доннхьа тіа хилар. Цхьаьдаьле, КПСС членаллна кандидаташ хиннарех дикна дакъа ду хан юкъах лоархіа ца дар бахьан долаш коммунисташ, цунна ца мота ма да ешу дуе, шоаг1ера-дале, цигта баха лоьчарна юкъера хьаьст-хьаьста барашъ хьахоргмаг1а хана из Іулаьх бехткоьхаш бизза кхетабеш чаьх да доаннхьаш моттигаш а ийелу. Уьхьал хьалха Дідаьхьа пхе шера цу тайнарча тоохаьях чаьх вьаьнаьвар 61 эцар кандидат, хіаьта вай областной организаце — 356.

Ц1у дамьле моттигашка беш болх болх тоабара тхоашта хетарашъ дІаала безам бар тха. «КПСС XXVI съездо дІадехаршка хьежка парте ваьх хьаьйбара ду болх тоабарах» болча КПСС ЦК соцам тіа могадьдар из Іулаьх коллективера массава тІаьовла гучьаьхьара юкъаьр-ча партийни собранешка дІа-баьхьаьца да, аьина.

Дукхагіа дьаьхьс из шита деш хиннадле а, а хіаьна а ма ийелуш да из ц1у тайнара де йиш хиларах дІаьхійтта боаца партийни организацей секретараш. Цудухьа ийсъ да: «КПСС Устава де 4-ча параграфа парте ваьх хьаийбелга, массаза яхар санна, гучьаьхьара собране де доаг1а, аьина - Тіатохар. Из доннха маІан долаш хіама да, нагахьа санна массанахьа корта болашн лерраг1ен чаьндоаннхьаш хуле.

Цхьаьхьа а белгалдаьнна эш ухгаза. Геттара дикна дарцдоаннхьаш хет car парте хьаьнаьча гучьаьхьара партийни собране цунна цхьана участнс, отделе болх беш болеш из фу тайнара хьаьгетамхо за харан совгіа, кьаьнна ма а хоаг1ан берзеш хьалг1а. Царга цох лаьца доаг1ийтаг бокнаьча лоархіаме да. Тіаннха мара ц1у собране цунна денхар яхаш ца ийелуш-дьалг1а лаьрхіа йиш яц.

Хоаш да, парте хьачуийберашта ийкьс нагирхой 70 процентаг совгіа болта. Цо-рех дикагіабараш хьаьжьаьра, шоаш могавечун хьалхара ВЛКСМ комитетий бехткоьхьм айбара ешо Йола йоаннхо санна лаьрхіа деза парте Устава тіа: «25 шерага кхачалда йола ца хьаьа йола нагирхой ВЛКСМ-е йолла мара белаш парте», аьина дьа Тіатохар.

КПСС-о, хьалха санна, хіаьнга а дами шиЙ юкъмоттиге лоаттаду болхлой партеца хьаІоагіа хилиттара дош. Ц1у тайнара, болхлоашта юкъера мегарбаарш хьахоргмаг1ан бу Йохч-Г1аг1ай партийни организацие а. XVII-гіен областной конференцешта юкъера хана хьаийцача 4,5 эцар сагих 68 процент барашъ болхлоаш юкъхоьхйан бар. Хіаьта промышленностиъ ноагіо йолча Заводенай, Старопромысловски, Гудермесенг, Малгобекски районашка 72 — 76 процентага дІаькхочар уж. Из болхлой классо советски общество лоацца дьаьжьагаг, цун дикаьла характеристика-га, парте классоан маІанга хьежка да.

Кердача хаьо кхы а бехкоткхаеГен чоалхаеГен дезахарш уттадар партена а цун хіара члена а хьалхашка. Цунца дуьзаденна да коммунисташ денхаращта юкъе доккхий хувцамаш тІаТохараш дьа хилар. Парте денхарийла ву творчески кьаьнера, лакхя организацешкара. Из дисциплинеи йолаш хила. Цо тІаГерттра хьоьсам лоаттабе беза производствена эффективность, кьаьгаьгамо оьсарде лакхьера, Іилманна техниканаеи карагІдьаьнарашъ халкьа боахама кокьенхьаьрца.

2-ча параграфа «и» пункто дІадех коммунистаннара ведомственостаца, хиловаеалаца, критика Іоттеаеарца, социальни ийкьс баьхьа Іаг1ерттра ийсьсем лоаттабелга. Уставин денхаранна хьалхашкарг дьа-кьаьгерча коммунистий бехкоткхаш хаьхьарах лаьхьа а хіаьна а ийхьаьнар пердаь хилар а гетара ийкьа да. Фуд ухьаьа керда?

Вайна хоьш да, цкъаза Іалаг баьшьача коммунистий, кьаьстта кулгалхой болчар Іулаьхьаш массеан саг мара воанача дийца а ешнеш. Ваьа цецера дІа ца доаннйташ дуташ линнилгра. Хіанз Устава тіа дІаьнде могадеу, Іалатаьшьначча коммунистий кохьаьцирча партийни организацена хьалхашка эттара хьалха хьоп дала дезаш хилар. Цо, цкно йоацаш, партийни организаце лоархіаме айберг1а.

Персональни дезаш кьаьстадара практикно хьалькоьхьаьрдаьнна партийни беза беча хина Іулаьхь кІоарга ца тохкаш, из ноьгІа болаш да дувцаш, цунна цкъаза да йоаг1а Іоийлеаеш еш ийелгеш ийбелуш. Тіаннха кІеллга ийбелаш партийни взыскани йолча коммунистаца боаттіаеш болаш ехьаза болх да беш а. Массехи шера выговораш «Іаухнаш» лелаш хуг1ув. Ц1у тайнара ахочачбоаначарш ца хилиттара де эцнар хьалькьаьхьаьг. Болх бесш долча Устава тіа аьинадар, car партера дІаьаьнкхарах доза дош эгучаеа, из чІоагіа гергаан Тіаборкара болаш царгг, аьина дьа Тіатохар.

КПСС-о, хьалха санна, Хіаьта керда Іаэнардолаш йиттта мисеъ лувцилга дІаьлех кхьметтий моллаг1ча дьаьхьа дукхагіа хилиттара дош. Ц1у тайнара, болхлоашта юкъера мегарбаарш хьахоргмаг1ан бу Йохч-Г1аг1ай партийни организацие а. XVII-гіен областной конференцешта юкъера хана хьаийцача 4,5 эцар сагих 68 процент барашъ болхлоаш юкъхоьхйан бар. Хіаьта промышленностиъ ноагіо йолча Заводенай, Старопромысловски, Гудермесенг, Малгобекски районашка 72 — 76 процентага дІаькхочар уж. Из болхлой классо советски общество лоацца дьаьжьагаг, цун дикаьла характеристика-га, парте классоан маІанга хьежка да.

Кердача хаьо кхы а бехкоткхаеГен чоалхаеГен дезахарш уттадар партена а цун хіара члена а хьалхашка. Цунца дуьзаденна да коммунисташ денхаращта юкъе доккхий хувцамаш тІаТохараш дьа хилар. Парте денхарийла ву творчески кьаьнера, лакхя организацешкара. Из дисциплинеи йолаш хила. Ц1у тІаГерттра хьоьсам лоаттабе беза производствена эффективность, кьаьгаьгамо оьсарде лакхьера, Іилманна техниканаеи карагІдьаьнарашъ халкьа боахама кокьенхьаьрца.

2-ча параграфа «и» пункто дІадех коммунистаннара ведомственостаца, хиловаеалаца, критика Іоттеаеарца, социальни ийкьс баьхьа Іаг1ерттра ийсьсем лоаттабелга. Уставин денхаранна хьалхашкарг дьа-кьаьгерча коммунистий бехкоткхаш хаьхьарах лаьхьа а ийхьаьнар пердаь хилар а гетара ийкьа да. Фуд ухьаьа керда?

Вайна хоьш да, цкъаза Іалаг баьшьача коммунистий, кьаьстта кулгалхой болчар Іулаьхьаш массеан саг мара воанача дийца а ешнеш. Из ца

Фоторепортаж

КОМСИЙ ХИЙ ДУКХАГІА ХУРГДА

**Ух деношка сон йоаяхка лиин болх бе йолаялийтаЙ Греннекин хуьнаьгІ-комсийн комбинате. «Виноград» яхача Нохч - ГІалгІай агропромышленнийн объединенее хьалхетаро виттаьнна ГІехьалькъа хорта бохабу малар мелдерцен алмогаллинарен лоитабеча кьоьсаьнах йоьа партен правительстван решенен а хІаьта кинта «СССР экономическин пешкаьхьи дешаьхьара Кертерча экстиний» проекта тІа ДІаьаьгІа» ухаьвеш а.

Громекин хьаьгІарийн-комсийн комбинат — агропромышленнийн объединенийн предприятеех цаІ. Цун продукци вай республике меттеел, мехка а доаьхьеел хьаьжна ярахьь а йоаьщ я. ЦхьаьхьаЬ комсий хийн шиттел йоьгІа ГІехьа бовраме арахецца дийзадаш цун ХІаьаьлца.

— Оаха чІоагІа хьашт лоьлаш йелаш тІаьхьаьн ДІабоьлабар автоматически сонсоьнаьн хьаьрга болх. — Йоах комбинатера директора Батаев Казбека Сахьуьвдаьгаьн саннаьн ю ю. Бекх а баьгІ, хІаьна аьлча, дукха а чІоагІа а хьаьхьа-та дийзад цунна дукхьаьчаьн цуьн мовкъеСтийн: из нерда лиин ВІаштІийоллаш. Ешаьгаьдоьхкарца вай, комбинатан болхлой чІхьаГІарен чІудуттаьрн йоькхо опыт йоьлаш болх а ю. Комсий хий чІудуттаьрца болх дукхха а чоаьлаьгІа хилар: цкъа-далле, кІеж кІкка болаьлца йІоаьдиг ю хий, шоолаГІе-далле, хьаьлхьаьГІе а ялийн 70 градусеГа ХІаччалца йІоах та йІчча ялар шуушаш, нохьалаГІа-далле, сон ше а шечар дукха доаьлаш хьаьрьаьн автоматическа чуюьйта тоьаЛ хьала да.

Комбината партийн секретараца цхьана хьаьлдоьхе ТІо болх бе хийчьаьлн лиинена ХьаьлхьІна гІоьла, Из болх бе йолаьлийта кхы а кІезнера ка йинсай, хІаьта а беррига болхлой цо-шоай мотттаьтаьнна бе. ЦІаьхьа а кхы пІаьхьа а хоьаг автоматийо, электронийо, Іаьнцца йІоаьлчча приборашца болх мишта бу.

Болх болабеннаьчул тІехьаьГІа кхаьмаьл хул тха боьллоьцца. Йьссача шуушй приемницца, комбинаТа партийорга хьаьнгаьра Креч Валентинагара транспортерца хьаьха шуушаш хьа а нисеш дІаьхьаьш А Мунаева Хьаьвах ДаьхьаГІорга Рта хьаьн.

— Безаме шушаш ецка? — хетт В. Креча, жоп а ше ЯУ: — Автуув болаш шуушаш я. Ух мочхьаьца дукхьаьца ХІу оаха болх.

Сийрда, цІена я шуушаш. ХІаьта а шуушаш йолаьца нашина оператора Бройфеева Нинас агрегат цхьанна а кинута дІайоаяш, хІаьта бранкоьшца Погалова Балвит ЛьархІин, хьаьнхьа а ларта доаьш хІаьн ДоаллІий хьаьн хІара шуушта. Йиле йолу кхаьхьІаГІца цу ух — ванкха хІаьм дан.

— Дукхха эзараш болчх хьаьхьегамхоех латтаьча тха объединене коллективо ма ярца кхьаьбаЬлер мохх дегІаьболабарга Кертерчоьа хьаьга а кІезгаш, комсий хий чІудуттаьца автомата кІаІ уьгт. Кадвл лел цунна кІаІ ух кийсьеш йолл Бакаева Аинсий кулгаш. ЦІаьца (58*) комсий хийн цІьаьтаргаьца боарме хьаьлоь шуушаш, цигара йьлча ГІетмеш тІехьаьчА автомата кІаІ йолл ух, оператора Довецкая Таисия йолчо.

Автоматах маьрша чаьч а йьле, металлически терми тІаьелла шуушь автомат-бракоьтехцин йолча кхоьчу. Цига ДІаьрг ланхийтар дуьхь кІеставш латтаьча горгача чарха тІа йьлча сиина йолаьлу шуушаш. Йіаог тІера ца боаьхьаьл ханн ханн нарга Заурбекова Кулистан, ТІаьхьаьте цІьаьхьа СибаргеГера кьулбоьхьарча дадьхь тІа улгача шин коллоьсеьрн дина стаьмаьш кІаьчаЬ.

Хьегаьеш да, хьаш лелаьдерий интуиции практически опыта хьалха санна чІоагІа ешаш я оптимальн решенеш карчаьчь. ЦхьаьбаЬхьа, хІаьна таро я цхьаьдоа гІулаккхаш йийсделча юрта боахама техникана деш дола деррига доал электронно - вычислительнийн машинашца дІадаьлЬ. Масала, шолха регулированн йолча мелиоративни системашка кхаьна ха хий дуллиин доХьаьдеш. Цар конструкци а Кьулбаьсеен института специалисташ отаьнЬ, хІаьта Ленинградскин областа колхозийн совхозийн кхаьна іаьлькмте толаме юкъехьулаьш а я.

Цу системай балха принцип ухх тайпара я: кхай тІе екхача дрелаьнн турбаех пайда ййсе йиш я лаьхте доьхьадерг санна, шотта хаьдехьара а, ДогІа йийлаьна сийлаьца тІаьдал турбаьтен сангаравтен чуГІолла кхаьнара дІайсаьнх. ХІаьта ешаьча хьна цу турбаьтен сангаравтен чуГІолла хІай тІадоьлийг дІаьнайнча ІаьмашІа. Хин режимо шолха регулированн ен йолл система юкъйоьадаьро іаьлаьду кІаьмотаьл за во эттача шерашца а хьаьхьар стаьвийнн хилийтта а хьаьхьам 20—40 процент лаьдде ІаьнцарГера кьулбоьхьарча дадьхь тІа улгача шин коллоьсеьрн дина стаьмаьш кІаьчаЬ.

«Хьехам телачох» автоматически пасосин станцешен оросительн установкашен доал дерслоа «исполнительн» ярца, ИСК-на лаьрсІа бухьаьмо канал пІаьнгІолламн ІаьнцарГера доал электронно - вычислительнийн машинашца дІадаьлЬ. Масала, шолха регулированн йолча мелиоративни системашка кхаьна ха хий дуллиин доХьаьдеш. Цар конструкци а Кьулбаьсеен института специалисташ отаьнЬ, хІаьта Ленинградскин областа колхозийн совхозийн кхаьна іаьлькмте толаме юкъехьулаьш а я.

Цу системай балха принцип ухх тайпара я: кхай тІе екхача дрелаьнн турбаех пайда ййсе йиш я лаьхте доьхьадерг санна, шотта хаьдехьара а, ДогІа йийлаьна сийлаьца тІаьдал турбаьтен сангаравтен чуГІолла кхаьнара дІайсаьнх. ХІаьта ешаьча хьна цу турбаьтен сангаравтен чуГІолла хІай тІадоьлийг дІаьнайнча ІаьмашІа. Хин режимо шолха регулированн ен йолл система юкъйоьадаьро іаьлаьду кІаьмотаьл за во эттача шерашца а хьаьхьар стаьвийнн хилийтта а хьаьхьам 20—40 процент лаьдде

хургІа тха 100 эзар шууша. Цуьг совгІа, тха продукци ешаьца хиле оз Кьулбаьсеен Кавказа вежарацца йолча республикашца а мелха промышленнийн центрашца а. Заводсе я тха нахара элеккера ешиллоннаш литраш.

Цунца цхьана нов. Конева дийзар вай республике торгонн предприятеца бехьаьнна нахарца 0.5 а 0.33 а йола, Дікко сонаш чІуьнтара хилана яриІоаца шуушаш нийелта дикагІа ІаьнцГІехьаьнгІ-кхар. Хоа рекламан бекъаьхьа яр хилча.

«Виноград» ялача тха объединене планашца да, — йоах дІаьхо А. Конева, — ухх гаргІарча бетташка дегустационн зал а йолаш фирменни тІаьа хьаьлдаьта, тарни предприятен хьаьлдаьта. Цу гІулаккха вай мотттерча промышленнийо ковкъостал дар дегдоахаш да тхо. Тхоьа ваш шуушаш а, крышкаш а, подмотлиеоьаш хьаьнаш а, этикеташ а. Цхьаьтарга цхьана кьаьхьегІ-ца йоаьщ, ВІаштІехьаьрг-ца комсий хий а кхыйола гайдаьна, чам йола продукци а хьаьо.

Н. ГАГИЕВ.

СУРТАН ТІА: 11. этикетировочни аппарата машинистка Н. Мальсагова; 2). комсий хий чудуттаьра участ-тег.

З. БАТЧАЕВА сурташ.

Хьаьнала къахьегамхо

Назрановскин мельзаьоде кьаьхьегаш ца вельдоьрсо Ондоев Ахьмад. Хьедойнитача хьоаьрг дина хьаьа йиш ю вельдоьн станоьа велаш дІаьа харцаш даьхьа а іаьртІІа болх беш а на хилча. Ше уьхьаьо кьаьхьегача тІехьа пІаьгІ цера дина нарегаьвелЬ я гоьаьл Ахьмада.

Нам-товарь а ва. Дина лоаьрхІаьу А. Ондоев слесарна баллах а. МоллагІа хІаьна елаьчА эгтарга хьаьлла Ахьмад волча боьгІа ниьх, до ма дикотоа а ю.

А. Ондоева лелаьо «Коммунистийн кьаьхьегаш ударник» яха сий доьла ЦІн. Ший декхарех дина лоаьрхІаьеш хьаьоагІачча цунна дуьхьаьца тиинай сийлен грамоташ, аччан премеш, баркаллаш кхайкадаьЬ. Цун сурт заводо Сийлен ГІатта тІа хьаьтеха доалл. Ахьмад ва заводо профкомна член, цунна сийнай «Кьаьхьегаьна ветеран» ...

Хьаьнала кьаьхьегаьца, шийна тІаьдилла декхарш дина яхочачаьрга коллеьгаьн дешаьхьа Ондоев Ахьмада.

С. МЕРЕШКОВ, шофер.

Іилма — юрта боахама

Іилманхошеи кхаьн леладерашеи цхьана леладу гІулаккхаш

Дисаьлеш пульта тІера лаьвашо теІаьду агронома, компьютерер экрана тІе хьаьІаьдоах сийрда мугІаьрш. Цу ханна нешдеттеча устройстваца цар дублированн ю кьаьхьа лента тІа. Цу тІе белгалдаьдь да таьрахь, атмосферин параметраш (фон температура, йоачан), хоадаьлЬ ха а йолаш йоаьа реконнедацеш: «маьнга бекъаьа белабе метаргІе...».

Ишта ду болх Кьулбаьсеен гидротехникан мелиорацен Іилма - тохкама институто (Ленинград) хьаьлча информационно - хьехан ешаьа комплексо (ИСК).

БаьдоьгІай нететаш хІаьа этапа технологическин нарташ уьггаьду ленинградскин специалисташа цар алгоритмаш ЭВМ дагаьнаьЬ чуйоьхн. Кхаьнка латтеш йолчи датчикашца хьаьхьоьхарш ДІаьхьаьчаьча, компьютерер ду агронома уйІаьа тІе йолла информаци а йоаьщ, хьаьда болла хьекам: дийайнчаьча ХІамашта тІулаьн дарах йола агрІаьра технологическин операцин кхаьхьаьнкхара ха.

Дагадохкарарчаьна ваьча, компьютерин комплексо толамца болх бу вай мехка дуьхь-ухьаьча климатически поьсаьнка. Дукха ха йоаьщаш, масала, ленинградеи ИСК масеехь цера тохкамашн даьхьа Ленинградскин областа колхозийн совхозийн дикаьнна. Ленинградскин мелиоративни институтера ЭВМ доал деш хургІела шолха регулированн ен йола хьаьхьара система ІаьшагІ-йолларгІа. Ленинградскин областера цхьаьн йоькхача совхозе.

Іилманен юртбоахама производственен юкъеРча бувзамах хьаьхулаьрш хелуш да. Тахан мелиоративни лаьтташкара чудаьхь Ленинградскин областе 82 процент баьнна даьраш 60 процент совгІа хьаьбаьтта доа доаьхьарг. 1986—1990 шераьнга нанталлин тоаьдоьча лаьтташ тергда — практически хаотамо мелла мухаш йой а — ерриге уьгаьа кеечА юрта боахамо продукци кхы даьхьаьх дуьхьо хІаьма да ешиш ша даьхьа.

Карл РЕНДЕЛЬ. (АПН).

Ленинград.

«Хьехам телачох» автоматически пасосин станцешен оросительн установкашен доал дерслоа «исполнительн» ярца, ИСК-на лаьрсІа бухьаьмо канал пІаьнгІолламн ІаьнцарГера доал электронно - вычислительнийн машинашца дІадаьлЬ. Масала, шолха регулированн йолча мелиоративни системашка кхаьна ха хий дуллиин доХьаьдеш. Цар конструкци а Кьулбаьсеен института специалисташ отаьнЬ, хІаьта Ленинградскин областа колхозийн совхозийн кхаьна іаьлькмте толаме юкъехьулаьш а я.

Іилманен юртбоахама производственен юкъеРча бувзамах хьаьхулаьрш хелуш да. Тахан мелиоративни лаьтташкара чудаьхь Ленинградскин областе 82 процент баьнна даьраш 60 процент совгІа хьаьбаьтта доа доаьхьарг. 1986—1990 шераьнга нанталлин тоаьдоьча лаьтташ тергда — практически хаотамо мелла мухаш йой а — ерриге уьгаьа кеечА юрта боахамо продукци кхы даьхьаьх дуьхьо хІаьма да ешиш ша даьхьа.

Карл РЕНДЕЛЬ. (АПН).

Ленинград.

Саги Іалами

ХІАРАНЕ ДЕКХАР

Советскин Союза Коммунистическин партин Программа кердача редакце проекта тІа нийтІдьаьмхаш общественен Іалами, саги гонаььарца дегон гармонийно яьаьш дуьхьо ДІаьгІ хьаьІаьгІ тІехьаьгІ терпам ТІаьхьийта белаш хилар. Бахача ваьа экологически кІеттам балар дикаьдаргдоаьа ІІІаьа лаьрІ: парк.

Іалаьмах ихсн беш ГІалда нІбеш хургІоьлаш кІеттам баьара наьхьеч ца! Ба дина баьГІача магаргоьца беш бо ца болх. Вай республикеца шерра бержаш лаьтт ва болх. Іалам лорадерца болаьс, ваьа экологически кІеттам дуьхь хьаьлла лаьтт ваьшта политехникица, мехучеТа техникица, педучилища, кхычар коллективашца. ЮкъеРча заьрхІаьча дешаьра лаьсдеиена даьлЬа Іалам лорадаьра балхий ятогаш еш, массане а хьаьлаьцар Ерригроссийскин хьаьмаре мехучета техникийн училищан ВООП оргаьнизацех йола материаьлаш яьхьийта ваьна хьаьна предложеннаш.

Дукха кьаьлийта ду волленТинаьца сахьтаьм заьхьа болаш, гонаььара го лорабаьра, дуьнца юьхьаьнча проблемашта чІоагІа терпам тІаьхьийтаьш йола гражданаш кийсбаьра.

ХьаьхьаргІа вай, масала, педагогическин училищо кхьаьнцара организаци. Цо вІашта бувзам болаш ду программе. Оборонеца ГІаьнцарГера ДІаьгІ. Общественен профессей факультете лекцийн балха, лекцийн беседаьш уьггаьра хьаьхьаьгІа ваьгІаьнна. Ту эзанеех пайда бесаьрашта. Цу ваьнеех пайда а мІбеш, лекцеш еша а беседаш е а ю. Цунна, предприятенца, подшефнийн предприятенца, ГІаьнцарГера ДІаьгІ. Цу йийрий 40 лекци, уьнцаьл беседаьш яьй.

ЧІоагІа терпам тІаьхьийт гонтера агитаьнна. Кийчьаьл «Довза, хьаьмсара хета, лорадеР», «Пионерсин лагера Іалама уголюк», «Наьна лаьттаР», «ПІАССР Іалама кхаьмаьнна», «Кеззига ма доаьца хьаьйаьш» яьчча а кхьйолча а темаех йола стендаш. Бюро членаш ба дерригча дазача дешоьца хетаьЬ йола выставкаш віашагІьехьаьрш. Цига хул эзаьй композицеш, Іалама материаьлех хьаьЛ ІаьмаьЛ, ремесленн

МОСКВА. СССР изобретенийи открытейи тІулІкІаннта ВолІна Пленумыхьлхен комиссиеті дІаІлъхьий МГУ-ен ШолІагІІа Московскийн медицинскийн институтен Іилмат группа — СССР АН член-корреспондента В. Скучаевса, биологическийн Іилмай доктора А. Арчаковса, биологическийн Іилмай кандидата А. Карякина яь отрыли.

Цун чулоцдан латт электронийн мемзембранийн переноса яхлеин гучалкхиарагІ тахкарга, нешта ялча хьІийІлай клетка чурча физико-химийнийн реакцие корза хьайле.

ХьаІна нерхІан дар, яз нерхье духьхьа мембрана чу хулаш я аьлна. ХьаІна экспериментаьлло бакъдаІ, электронийн нерехь хьалъгІ-ньалстеин ешарбаІтаьна хьаьле саьна ишта органий е тканей клеткашта хьаьле а хьаьчашкеш Іилар.

Іилаьлолоь хьадІайлаьчо ГІо дерзо медицинашта сага хулача халача лаьраштта даганостика ЕчІа.

СУРТА ТІА: открыле авторашн биологическийн Іилмай доктор, ШолІагІІа Московсийн медицинсийн институтен Іилмаш кандидат А. Арчаковс, биологическийн Іилмаш кандидат А. Карякина яь отрыли.

А. МОРКОВКИНА курт.

ТАСС фотохроникА.

БЕЛАН А БЕЛХАН А

ЬЛАХХИНТАЧА ВЕЛХАШ...

Алхан-Кала ялхча юрта вела ЧИГУ студент Баматгиреен Амраг малрах лаьЦа ала хІинц доцаш вуьсургаш.

Ноьха баьгг тІаоттаргбоцаш хотара а аьлна, Грозноерча центральн сьмие хьалъеш латтача тІишлоотта юкъе цинй поьмуностаІца кад тодаш хиннав яз. ДІвоцалучу ялча дерриг а дина дар.

Хала да хІаьз ю хьоастаде ту ойлаьла пер мел чІалгІар мелар, хІаьта а уш дІаБахачул тІехьаГІа юкейисча шуушца дегабуам бейг кІаГоне цІкьаца цІаьлІайлаьчкхи хиннарах. ЦкьабанЬда, молаш хиннраш цох ца теша а мег. Тамаш ъ яц, ту тайпара вола кІезнга хІама дилаагІаш чоаннаг кІалгІа. ЦІьаьхьам да тахна а ца дезаш хоьш: Баматгиреев цкъаь а вита кІабаЬеш ноьмьстгІ. Хала хІлар суьрхь цкъаь ялча. ТоІаьвьмархІа а аьлла. ронжанр «БаьшарчІа бІехалоь».

ХьасомазаьчІа медыстрелятеле вер. Мишше бохьлоцца новкъостаІ даьлер цунна цигача кІаЧа. Молаьчаха — велаш, хьаьхкйитача — вилаш — ишта тІаьх ДоьлІаш вар Амран шолІаГІа ЛІаьлинкъа.

ЙІаьХЬЕННА ВЕНИСА

Ткъо цу ьлаьнна А. Ковыгина малрашт къестадеш ваьцар. Бе дацар малар хилча, Геттара ХьаьрЬалучь, кхы ле хІама а кхоаш дахьаьра а ДикЬанер яз.

— Со кара хинчу яз вентта ІаоттІайгІбгІаьцер ТІа ма ма.

— Со Бочьоцца дІаийЬаьна ишта ардаш Іа, — аьлер йоІо.

— ЦІеча Басара вовер ТІамохкайІна саьнна ЦІийелер Алаьзов.

— Пелет я хьо, хозяер, — аьлер ал яз.

Молаш болча вахара дІаЬайта цкъе хІама да тІехьаЬ. Алкогола цхо ЬъаьжІал доацдаш цоаш мича, баха бе ца хоьш уж кхеетеча хаьа, сихт ца дезаш. Уж кІал бугарбгІаьс. Мишта кийсту а на хоьш, ту тайпарта ялча массаза уллув мелиш хул. Ишта хилар цкъа НоьмьстгІ ваьгІ кхаьсса нертах кертеш нуьІ?

— Со ревизор йолгІ хейча дера цар из, — аьлер йоІо. Шо аьнначчо Алаьзов ду ЗИЛ хьаьна ЬоаЬлаш сеина, кІоьрьлен директора БІеранЬаьнар из.

— Ревизор... — ДІаьхьаьлер Алаьзов. — Ревизи ешо ешо сар вевз из.

— Ва, дадера. ЭгІарра ЬаьлІаш со ваьр «Кавказ» ялхча совхозе директор воьнна. ЧІоаргІа гІаьдахьаьр со БІеранЬаьнг. ЦкъаЬенЬда, аз сай кьаьнаьл дІаьдаьдаьна, корзагІаьлаьр. Хьоне хой, — хетт аз, — тутрадаьне ашарт малаьра пуш доле сом эгІназ ций боарам болаш долгг а ца гІулаьца сов ешо дІаьлаьр эулаьш доле а.

— Хоа, — аьлер.

— Пенкза мишта мийсдерзаьл Іа нуьгалаьчи совхозе 1933 сон заьчкаьл доацаш цкъаь сагО шинкаьзь болх Барахи бо-ньаьрг ЦІаьнгІ ЦІаьнгІ ЦІаьнгІ